

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

4. Vulcanus cælo & convivio deorum exclusus, quid indicet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

in uxorem & liberos; inque obvios clamoribus, furiis, minis, verberibus debacchantur; magis Lyæum, quàm Vulcanum in cornu gerentes. Nec pauci horum inveniuntur contribulium, qui Vulcanum in hoc uno gnaviter imitari satagunt, quod Virgilius de illo scribit. Nimirum ubi Venus in officinam ferrariam venit, & niveos in amplexum lacertos obtulit fabro, continuò is cerà mollior, opera incepta relinquit, & socios quoque hortatur:

Tollite cuncta, inquit, cœptosque auferte labores.

Sic istæ viles animæ, ubi congerronum aliquis ad officinam accerserit, & vel chartulas pictas, vel cyathum Baccho, coctave spumantem Cerere ostenderit; vel blandior aliqua *Nisa* in conspectum *Mopsi* venerit, relictis Jovis & Martis ministeriis (quod Vulcanus fecit) hoc est, locatis & conductis laboribus in longum dilatis, ad oblata se gaudia convertunt, & tabernam fabrilem cum vinaria commutant: mentiendo, de die in diem procrastinant tam opera faciendâ, quam operum promissa præstanda. Et hinc est, quòd non Vulcanus tantum claudus sit, sed ii quoque, qui Vulcani artem factitant; & præter hos, qui ad minorum deorum tribus pertinent, ut sunt Sutores, Sartores, horumque similes; qui juxta Plautum, claudicant, si non pede, certè lingua, quam in perjurâ venalem habent. Quorum opus ac labor sæpius tam est perfectorius, rudis, atque inscitus, ut meritò dici possit *claudicare*.

IV. Vulcanus summo deo, summæque dea natus, deæque superbissimæ, *Veneris*, maritus, cur non est admissus ad deorum epulas; & quòd amplius est, cur tantorum parentum proles è cælo præcipitata? Responso suppetit non una: expediam paucis. (f) Vulcani dejectio patrio ex olympo significat, heroum quoque filios esse noxas, quòd alibi explicamus. Deinde deformem, hoc est degenerem moribus prolem è censu liberorum & heredum expungendam. Tertio, aliquando à parentibus liberos, tanquam ignobiles, & claustris abduendos eliminari; qui tamen non ideò dii & divi esse desinunt, etsi vilibus ministeriis cum Vulcano addicantur. Quarto, Vulcanus claudicans ex casu, dicere potuit, quòd Lacon ille in prælio enervatus crure altero, se ad singulos passus meminisse virtutis in bello ostensæ, Vulcanus verò stirpis suæ è cælo ductæ, aut: non suo, sed parentum se vitio claudicare. Sed quid? Vel propter uxorem, scilicet *Venerem*, mernisset Vulcanus epulis accumbere Divum. Notate hoc opifices, quicumque uxores ambitis, patrimonium suum in vultu & veste circumferentes; felices vos putatis, si Cyclops ali-

(f) Vulcanus epulo deorum & cælo exclusus, quid significet.

quis Polyphemus, aut, quod in hoc symbolo tractamus, Vulcanus fuligine obfusus *Galateam* quampiam venustiore domum duxerit. Nolite superbire; ubi prima nuptiarum blandimenta elanguerint, pro Venere habebitis multorum liberorum matrem, quæ Jovis filium, faciet Iri, Codrique nepotem; tot murium patrifamilias, aridus erit rodendus panis, & frigente foco, dura toleranda paupertas.

V. (g) Et quid est, quod Venus dearum pulcherrima nupserit claudo, & atrore squalenti fabro? Nempe cæcus est amor; sine oculis capit amantes. Nam oculi, quos Cypris habet, non sunt oculi, sed oculorum spectra. O quoties cum risu nox conjunxit, quos sibi mutuò dies sero cum gemitu ostendit! Coaluit in tenebris infausta copula, quam nullæ dissolvent in sole querimonix. Et si tam infelix maritus obtrigit Amorum matri, quidquid melius sperent ejusdem gynæcei nymphæ? Quamquam excusari possit dea, quæ magis videtur ingenium mariti, quàm formam in consilio habuisse. Quid si ad has nuptias Venerem etiam permoverit præstantia generis? Vulcanus enim erat Jovis & Junonis filius; scilicet ut jubar minores stellas obtegit, sic profapia claritas non raro præstringit oculos, ut vitia corporis, animique cerni non sinat; *placet simius in purpura*. Habent etiam, quod discant hinc illi, qui nobili sati stirpe, nihil dignum gerunt suo stemmate. Nam ad quid genus illustre, quid origo cœlestis, qualis Vulcani fuit, si *claudicet* virtus, si claritudini generis aspergatur pessimorum fuligo morum?

Salsè de imparitate nupturientium Epigrammatarius lib. 9. epig. 4.

In Paullam.

Nubere vis Prisco, * non miror, Paulla, sapisti:

Ducere te * non vult Priscus: & ille sepit.

Et libro 8. epigr. 12.

Ad Priscum.

Uxorem quare locupletem ducere nolim,

Quæritis? uxori nubere * nolo mea.

Inferior matrona suo sit, Prisce, marito:

Non aliter fuerint femina, virque pares.

Iiii

SYM-

(g) Cæcus amor nubentium. * Diviti. * Infamem. * Nolo subjeci uxori, qua propriè nubere dicitur: vir autem ducere.